

Zajednica opština Crne Gore

Poštovani kopredsjedavajući,
Uvaženi članovi radne grupe za izgrađivanje povjerenja
u izborni proces,

Želim da Vam se, u ime Zajednice opština i kolega koji su danas prisutni zahvalim na ukazanoj mogućnosti da izložimo jedinstveni stav naših članica povodom inicijative za preuzimanje poslova vođenja biračkih spiskova od jedinica lokalne samouprave i njihovo objedinjavanje unutar državnog organa uprave, odnosno MUP-a.

Drago nam je što ste nam dali mogućnost da kroz razmjenu mišljenja i argumenata pomognemo pronalaženju najboljih rješenja na ovom značajnom zadatku, što je siguran sam i Vaš, a budite ubijeđeni i naš jedini interes.

Zajednicu opština na današnjem sastanku predstavljaju:

- Rajko Golubović, generalni sekretar Zajednice opština Crne Gore,
- Mišela Manojlović, sekretar Sekretarijata za lokalnu samoupravu Glavnog grada Podgorica,
- Budimir Tanjević, glavni administrator opštine Pljevlja,
- Svetlana Vicković, pomoćnik gradonačelnika za pravna pitanja Prijestonice Cetinje I,
- Nenad Radunović, sekretar Sekretarijata za opštu upravu opštine Kotor.

Opredijelili smo se za ovaj sastav sa željom da svojim profesionalnim odnosom i stručnim sposobnostima, ni u podsvijesti da politizujemo ovo pitanje, pokušamo dati

skroman doprinos a istovremeno sačuvati dostignut stepen lokalne demokratije I poštovanje temeljnih principa na kojima počiva sistem lokalne samouprave u Crnoj Gori.

Bez obzira na ishod ovih razgovora želim da Vam prenesem impresiju mojih kolega I moju lično kao osjećaj zadovoljstva što se danas za jednim stolom nalazimo mi – predstavnici jedinica lokalne samouprave I Vi – predstavnici državnog parlamenta – donosioci zakona I razgovaramo na temu od neobično važnog značaja za građane koji žive u lokalnim zajednicama.

ZOCG kao nacionalna asocijacija svih jedinica I. samouprave u nizu svojih zadataka ima I jednu ulogu koja je po mom mišljenju najznačajnija, a to je zastupanje interesa jls, pred državnim organima.

Hvala što nam to danas omogućavate.

Poštovani poslanici,

Proces reforme državne uprave I lokalne samouprave traje već deceniju, I strateško opredjeljenje Vlade u prethodnom periodu reforme koji je završen 2009 I one utvrđene AURUM-om koje tretira razdoblje do 2016 godine trasira politiku decentralizacije nadležnosti sa državne na lokalnu samoupravu. Situacija je u mnogome drugačija od procesa koji su definisani strateškim dokumentima, umjesto procesa decentralizacije posljednjih godina lokalnim samoupravama, što kroz oduzimanje nadležnosti, što kroz uskraćivanje prihoda poslovi koje vrše se sužavaju I oduzimaju.

Podsjetiću na činjenicu da je prije par godina vođenje matičnih registara rođenih, umrlih i državljanstva prešlo u nadležnost MUP-a, da su brojni službenici u lokalnim samoupravama koji su vršili ove poslove ostali neraspoređeni, bez obzira što je preuzimanjem poslova

trebalo preuzeti i službenike koji su ih vršili. Izražavamo bojazan da će ukoliko se poslovi vođenja biračkih spiskova u potpunosti povjere MUP-u slično desiti i sa onim koji godinama rade na biračkim spiskovima u opštinama, a njihov broj dostiže preko 60.

Povodom zahtjeva Vaše Radne grupe, Upravni odbor Zajednice opština održao je sjednicu 12.jula 2013. godine na kojoj su članovi Upravnog odbora i predstavnici jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori jednoglasno zauzeli sledeće stavove:

- Predmetna inicijativa je u suprotnosti sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, Strategijom reforme javne uprave u Crnoj Gori 2011-2016, kao i drugim strateškim dokumentima i preuzetim međunarodnim obavezama u procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj Uniji. Ovim aktima se naša država obavezala da će nastaviti započeti proces decentralizacije i prenijeti značajan broj poslova sa državnog na lokalni nivo u svim oblastima od značaja za lokalno stanovništvo i obezbijediti veću efikasnost i efektivnost u pružanju usluga građanima;

- Opštinski birački spiskovi koje vode organi lokalne uprave predstavljaju jednu od najkvalitetnijih baza podataka u Crnoj Gori. Ažurnost u njihovom vođenju obezbjeđuje se ne samo redovnim dostavljanjem podataka iz službenih evidencija koje vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije, i drugi nadležni državni organi, već i vođenjem upravnog postupka od strane organa lokalne uprave u kome se utvrđuju, odnosno provjeravaju činjenice koje se upisuju u birački spisak.

- U odnosu na dosadašnji način vođenja biračkog spiska od strane jedinica lokalne samouprave, ne postoje opravdani razlozi za oduzimanje ove nadležnosti lokalnoj samoupravi. "Potencijalni problem" u vođenju opštinskih

biračkih spiskova ne proizilazi iz podijeljene nadležnosti između više organa na državnom i lokalnom nivou, kako se to navodi u inicijativi, jer podjela nadležnosti u obavljanju svih, pa i poslova vođenja biračkih spiskova, kroz vršenje kontrole i nadzora, obezbjeđuje ostvarivanje principa zakonitosti. Osim toga pravno je nedopušteno da organ koji obavlja određene upravne poslove, istovremeno vrši upravni i inspekcijski nadzor nad njihovim vršenjem.

Nije nam jasno koji su Vas razlozi motivisali da na putu izgrađivanja povjerenja u izborni process vidite, priznali to ili ne, problem – nepovjerenje u rad organa lokalne uprave nadležnog za vođenje biračkog spiska.

Mi, krajnje odgovorno tvrdimo da organi lokalne uprave vode biračke spiskove u skladu sa zakonom, tačno i vrlo odgovorno. Ocjene o tome možete dobiti od svih subjekata uključenih u izborni proces na lokalnom nivou.

Mi ne sumnjamo da MUP neće, ukoliko se opredijelite za to rješenje, takođe kvalitetno, zakonito i tačno, voditi biračke spiskove ali prije nego se operijedijelite pozivamo Vas da mate u vidu sledeće:

- To bi bilo još jedno oduzimanje nadležnosti lokalnim samoupravama u nizu koje su se poslednih nekoliko godina desile, i to bez valjanog razloga,
- To bi takođe, bez valjanog razloga, bilo proglašavanje značajnog broja vrlo odgovornih i stručnih službenika, za službenike za čijim radom je prestala potreba.

Ukoliko smatrate da je potrebno, postojeći upravni nadzor pojačati nekim oblicima parlamentarnog nadzora, od nas odmah imate podršku, ali na malo drugačiji način od onog koji smo pročitali u medijima. Analogno rješenju da DIK

vrši kontrolu nad Centralnim biračkim spiskom ili eventualno posebno radno tijelo ili radna grupa formirana od strane državnog parlamenta, predlažemo da taj oblik kontrole se vrši i na lokalnom nivou od strane OIK-a ili posebne radne grupe formirane od strane lokalnih parlamenata.

Čvrsto stojimo iza stava da se ne smije dovoditi u pitanje ostvarivanje Ustavom zajemčenog prava građana na lokalnu samoupravu, odnosno, kako je to propisano Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi, obavljanje javnih poslova od strane one vlasti koja je najbliža građanima.

Takođe, postavljamo pitanje mogu li se Zakonom o biračkim spiskovima mijenjati odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi.

Zbog navedenog, Zajednica opština poziva da se o pitanjima izmjene Zakona o biračkim spiskovima ispoštuje propisana procedura utvrđena Zakonom o lokalnoj samoupravi i uvažavaju stavovi Zajednice opština.

Na kraju mi dozvolite da Vam predložim da na ovom putu i časnom zadatku, izgrađivanja povjerenja u izborni proces razmislite da predložite poseban Zakon o izboru odbornika s obzirom na zaista različitu ulogu odbornika u lokalnim parlamentima u odnosu na poslanike u državnom parlamentu.

Da li je potrebo smanjiti broj odbornika, kao i izmijeniti način njihovog izbora uvođenjem teritorijalnog ili mješovitog principa?

Da li smo sigurni da je izbor gradonačelnika i predsjednika opštine od strane odbornika u lokalnim

parlamentima dobro rješenje ili ga treba mijenjati neposrednim izborom od strane građana.

Mišljenja sam da su ovo suštinska pitanja, daleko važnija od utvrđivanja nadležnosti za vođenje biračkog spiska, uz svo poštovanje značaja I ovog pitanja.

Takođe bih Vas zamolio da o bilo kojim izmjenama za koje se opredijelite u ovom zakonu I svim drugim zakonima imate u vidu obavezu iz člana 13 I 122a Zakona o lokalnoj samoupravi kojima je prpisano da se u pripremi zakona I drugih akata obezbjeđuje izjašnjavanje opština.

Sada ću zamoliti koleginicu Mišelu Manojlović da...